

03846

B 920/44

Gröndals-Tidning

Illustrerat Jubileumsblad

Utg. i anledning av Brännkyrka inkorporering med Stockholm 1 Jan. 1913

Utgivare: A. E. G. Ammé.

BRÄNNKYRKA KYRKA MED SKOLA.

Pris 25 öre

UNIVERSITY OF CHICAGO

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

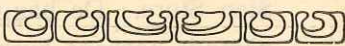
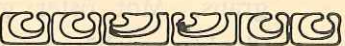
PHYSICAL CHEMISTRY

Gröndals-Tidning

Illustrerat Jubileumsblad

Utg. i anledning av Brännkyrka inkorporering med Stockholm 1 Jan. 1913

Utgivare: A. E. G. Ammé.

B R Ö D E R N A L C U N D G R E N	JÄRNHANDEL Hornsgatan 66 A	INNEHÅLL: o o			
	Telefoner: ALLM. 37 72	BRÄNNKYRKA SOCKEN	} av <i>UTG.</i>	<i>Kemisk tvätt</i>	
	RIKS 72 49	LILJEHOLMEN			<i>Färgning</i>
	■ ■	ÖRBY.....			
	■ ■	GRÖNDAL (Med poem)			A.-B. Nya Blå Hand
	■ ■	ENSKEDE m. m.	Riks Liljeh. 23 · Allm. 34 26		
		DEN RIKA KUSINEN	} av <i>AMMÉ</i>		
		NÄR SLUTET ÄR GOTT ÄR ALLT GOTT			
		DÅNE LIKSOM ÅSKAN BRÖDER	} ---		
		HUR KONUNG OSCAR II HEDRADE SVENSKA FLAGGAN.....			
	HISTORIER och ANEKDOTER. FÖR HUSMÖDRAR ATT BEAKTA.				

Järn
Plåt
Spik
Papp
Gips
Gement
Spisar
Kaminer
Byggnadssmide
Hushållsartiklar
Eskilstunavaror
Verktyger

Aktiebolaget Stockholms Diskontobank

Avdelningskontoret i Liljeholmen

Deposition == Kapitalräkning == Sparkasseräkning == Checkräkning
Lån == Væxeldiskontering == Kassakreditiv
Postremissväxlar == Utländska växlar

BRÄNNKYRKA.

Brännkyrka socken i Stockholms län (nu Stockholms stad) Svartlösa härad, 8,082 har vars invånarantal var 1903 10,714.

Historiskt bemärkt sedan 1518 då på sommaren Kristian II belägrade Stockholm. Riksföreståndaren Sten Sture d. y. skyndade med en allmogehär söderifrån till stadens undsättning. För att ej bli anfallen i ryggen bröt Kristian upp med större delen av sina trupper och ryckte mot Sten Sture. De bägge härarna möttes vid ovan nämnda sockens kyrka och sammandrabbade en av de sista dagarna i juli. Svenskarna vilkas huvudbanér fördes av den unge Gustav Eriksson (Wasa) angrepo danskarnas fasta och förmånliga ställning tvenne gånger, men slogos tillbaka, vid det tredje anfallet kastades dock fienden över ända. Segern stod svenskarne dyrt — 1,600 bönder lära nämligen hava stannat på platsen — och blev ej avgörande, ty ännu sex veckor efter densamma kunde Kristian fortsätta belägringen av huvudstaden.

Brännkyrka socken begränsas i nordöst och norr av Kungshattsundet, Klubbjärden, Långholmssundet, Liljeholms- och Årstavikarna, allt vid Mälaren, samt når vid Skanstull fram till Hammarbysjöns västligaste del. Härifrån följer gränsen mot nordost längs efter Nacka sockengräns. Mot öster gränsar socken till Tyresö i Stockholms härad och i söder till Huddinge soc-

ken. Längst i sydväst ligger Långsjön med avlopp till Huddinge, längs i öster Ältasjön med avlopp till Nacka, i sin sydöstra del når socken fram till sjöarna Drefviken vari Flatsjön och Magelugnen utrinna. Arealen är 75,19 kv.-km. Mantalen äro 28,417 och brukningsdelarne 134 varav 8 med över 100 har odlad jord, jordtorpens antal är 33. Av ägovidden upptager åker 2,172 har, trädgård 144 har naturlig äng 87, och skog, 4,516 har. Fastighetsvärdet 1905 uppgick till 15,582,600 kr. Kreatursstocken utgjordes 1904 av 383 hästar och 1,760 nötkreatur samt folkmängden 11,185.

Största av municipal- och villasamhällena är Liljeholmens municipalsamhälle som utgöres av delar av hemmanen Årsta och Hägersten med 460 har. År 1735 avskildes samhället från Årsta och en del hette Hermanshus. Då konung Stanislaus år 1711 där uppehöll sig före sitt intåg i Stockholm 1722 inköptes lägenheten av greve F. A. Taube. Under senare hälften av 1700-talet var stället först värdshus, först under namnet Johannisberg och sedan Liljeholmen. Särskildt lovbesunget av Bellman för dess härliga natur.

1850 ansågs Liljeholmen för att vara en av Stockholms största förstäder. 1901 var folkmängden omkring 6,000 och vid 1905 års slut 7,500. Taxeringsvärde 9,538,600 kronor. De förnämsta av det stora antal lägenheter vari samhället är

G. Mörlins

Färg- & Kemikaliehandel
Förbands- &
Sjukvårdsartiklar
— m. m. —

A. T. Gröndal

17

Cigarraffären

2 Lindvägen 2
GRÖNDAL

rekommenderas

Vördsamt

A. Lundh.

Lager af Oljor, Eldfast
lera, Kalk, Cement,
Tjära, Papp, Plåt, Spik
— m. m. —

17 Lindvägen 17

A. T. Gröndal 17

G. MÖRLIN

Café & Matserveringen

24 Jarlagatan 24

ASPUDDEN

rekommenderas

Vördsamt

J. Jacobsson

fördelat, äro Charlottenberg, Charlottendal, Ekensberg, Fredriksborg, Gröndal, Hägersten, Katrineborg, Nynäs, Reymersholm, Sjövik, Vinterviken med Mörtviken, Årstadal, Årstaskog, och Årstaäng m. fl. Bland ägare må nämnas A.-B. Södra förstaden samt legationsrådet F. Rappe. Samhället har fyra inom området belägna folkskolor. Läkare, Apotek, Bank, Postkontor etc.

ÖRBY

villasamhälle ligger i närheten av Älvsjö station. Avsöndrat från Örby säteri med omkring 175 tomter. Södertörns villastad ligger mellan sjöarna Magelungen och Drefviken vid Nynäsbanan med en areal av 530 har, till största delen å Forsta gårds ägor vartill komma omkring 280 har inköpta av bolaget år 1906. Antal innev.: 270 personer. Fastighetsvärdet 934,000 kr.

Älvsjö $2\frac{1}{8}$ mtl, 543 har, tax.-värde 140,000 kr. bildar tillsammans med Stugata i Huddinge socken ett fideikomiss, inom grevliga ätten Lagerbjelke.

Örby 3 mtl 604 har, tax.-värd 55,000 kr., strax öster om Älvsjö äges nu av I. E. Lignell och F. P. Dalheimer. Från egendomen är mark avsöndrad till Örby villasamhälle. Ägdes år 1635 av Bondesläkten och i slutet av 1,000-talet av Gyllenstjernska ätten. Sedan ägdes det av friherre Reuterholm, så inköptes det av Beskow till 1850 och kapten P. von Plomgren.

ENSKEDE

med Bärgesta och Östberga $2\frac{3}{4}$ mtl och 620 har, tax.-värd 439,400 kr. vilket år 1903 inköptes av Stockholms stad utav forne jordbruksministern A. F. Odelberg — år 1905 inköpte Stockholms stad Årsta med Berga och Walla $5\frac{1}{2}$ mtl, 402 har, tax.-värd 248,000 kr. Årsta anses en gång i tiden hava tillhört Birjer Jarl. Dess siste enskilde ägare var legationsrådet F. Rappe. Vid mitten av 1700 talet avskildes från Årstaegendomen Hägersten, $\frac{1}{2}$ mtl, 377 har. Ä Hägerstens

GRÖNDAL I FÄGELPERSPEKTIV

ägor finnes ett stort antal smärre lägenheter vilka sammanföras under beteckningen Fridhems villasamhälle.

SKARNÄCK. $2\frac{1}{2}$ mtl, 709 har, tax.-värde 210,000 kr. På 1,800-talet ägdes av Landshövding Olof Lejonstedt, från 1862 av bryggare Neumüller.

SKRUBBA. $\frac{1}{2}$ mtl, 283 har, tax.-värd 145,000. Vid Drefviken, varest Stockholms stad har en uppfostringsanstalt för gossar, föreståndare C.

RIKS
Liljeh. 38

GRÖNDALS
Nya Spisbrödsfabrik
rekommenderas

ALLM.
Gröndal 38

A. NORDGREN

Speceri- & Viktualieaffär

12 Hasselvägen 12

(Obs.! Föreningshuset)

Förstklassiga varor -:- Moderata priser.

Riks Liljeh. 45.

Allm. Tel. 50

Boström. Socknen omtalas år 1457 under namnet Brändekyrkia och hette förut Vanthöör. Brännkyrka är annex till Huddinge.

Bland kyrkans gamla inventarier märkes en medeltida kyrkklocka och ett miniatyrskepp samt en korkåpa av grågrön halvsidenvävnad med gotisk bladmönster, överspunnet med fina silvertrådar från 1400-talet (kåpan är deponerad i Strängnäs kyrkomuseum. Bland i kyrkan begravna märkes såväl Kyle och Skytte. Såväl Gustav II Adolf som Carl X Gustafs lik hava tillfälligt på färd till Stockholm varit insatta i kyrkan. Den sistnämnde övernattade den 12 maj 1860 på väg från Göteborg till Stockholm.

GRÖNDAL.

1834 rasade koleran i Stockholm. På Lövholmen liksom på flera sommarställen nära staden vidtogs alla möjliga försiktighetsåtgärder för att skydda sig mot smitta. Alla varor och paket, som kommo utifrån staden underkastades en grundlig desinfektion. Lövholmen var omgärdad av ett högt staket och hade en stor inkörsport av trä. Ingen fick tillträde utan anmälan, alla bud fingo stanna där och på en stång avlämna vad de medförde.

Gröndals herrgård uppbyggdes 1781 och ägdes då av en adlig ätt, von Torken. År 1843 användes hornlåtar (av dalkullor) som tillkännagav varje timma, en båts avgång. Vid denna tid fanns vid ångbåtsbryggan en större träbygg-

nad tillhörig f. d. skräddaremästaren och kaptenen vid borgerskapets infanteri Nordfeldt.

På en mitt i viken utskjutande udde, som kallades för Alholmen, hade grosshandlare Jacob Eurénus och fabrikör C. G. Mineur sitt sommarresidens.

Ifrån den allmänna båtbyggnaden sträckte sig en väg framåt förbi en lång byggnadssträcka, "Långa raden" kallad, bestående av en fyra à fem bredvid varandra liggande lägenheter för sommargäster, vilka antingen voro eller snart blevo förtroligt bekanta. Detta var en lycka, ty allt som sades, hördes genom de tunna väggarna, och man påstod, att om någon nös i ena ändan av räckan så kunde man höra ett "Gud hjälp" eller "prosit" från den andra.

Från bryggan gick en annan väg förbi Holmen genom en allé fram till en stor trädport vilken skilde Gröndal från egendomen Charlottendal. Vid porten låg en stuga av mera åldrig art, vilken år 1861 dock blev moderniserad. Här bodde då skalden Carl Strandberg (Talis Qvalis). Av Nordfeldt såldes huset vid bryggan jämte egendomen sedermera till Kungl. musikaliska akademien. Stadsmajoren och körsnären m. m. Conrad Vogel, vilken överlämnade densamma till körsnären och löjtnanten vid borgerskapets kavalleri Conrad Vilhelm Vogel.

Holmen, sedan den övertagits av Eurenus blev allt mer och mer Gröndals hjärta. Eurenus var en livlig och glad norrlänning och hade alltid en öppen taffel. Bland hans umgängeskrets må märkas presidenten i Stadskontoret, sällskapet Par Bricolls jovialistiske stormästare Westerstrand, professorerna Rosander och Ribbing, operasångarna Olof Strandberg och Carl Johan Uddman, skalden Talis Qvalis, mamsell

Eugène Heimansons

- Försäkringsbyrå -
(Försäkrings- & Bankiraffär)

Emottager pr telefon

Karduansmakaregatan 12, n. b. Riks & Allm. 71 - 171 - 77 22

anmälningar om brandförsäkringar.

TRÄVAROR

hyvlade och ohyvlade, alla dimensioner hos

A.=Bol. F. Jonson & Co.

Riks Tel. 13 45 **LILJENHOLMEN** A. T. 37 05, 30 52

ÅNGSÅG & HYFLERI

Igelsta vid Södertälje

Riks Tel. 63

Allm Tel. 210

Michal (fru Michaeli), kompositören Isidor Dannström, Elias Sehlstedt m. fl.

Sommaren 1846 utgavs en tidning vid namn Gröndalsposten av ungdomen genom studenten Claes Lundins kraftiga mevärkan (under sign. Clas Malkus). — I första numrets prolog förekommo dessa menlösa verser:

Men som ej finnes en, som kan trycka,
men väl en sådan, som skriva kan,
så måste därför till all olycka
vi presentera en sådan man.

Och vad som gjorts och vad som skall göras
och vad som göres i denna stund
det skall med lätthet och smak beröras
och komma snart i var mans mund.

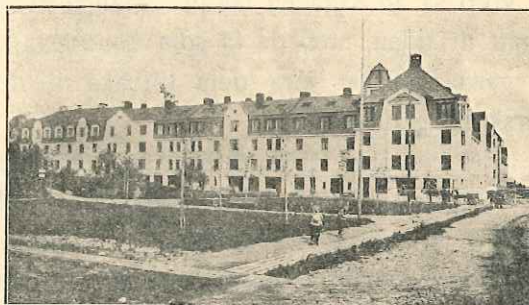
Bland charader förekom följande:

Mitt första bärer hoppets färg,
mitt andra motsatt är mot berg,
mitt tredje framför alla brev,
mitt hela först nu skapat blev.

Bland mångåriga sommargäster utom andra voro grosshandlaren och stadsmajoren A. W. Shalin, kamreraren i Järnkontoret Christer Rubsahm, hattstofferaren I. Baclin, registratorn C. Juringius, borgmästaren I. F. Eklund, registratorn G. W. Blackert, handlanden L. Gagge och en av de femtio äldste, glasmästareuppbörskommissarien O. Gustafsson samt änkefru E. Lublin och bokhandl. L. G. Rylander, lärttkramhandl. A. L. Groll (ryttmästare vid borgerskapets kavalleri), krigsrådet Nisser, biblioteksamanuensen I. E. Rydkvist, vinhandl. Dahl och rådman Zander.

Sedan Eurenus av Vogel köpt hela Gröndal för en summa av 33,000 riksdaler banko. År 1898 såldes Gröndal av Eurenus arvingar till Gröndals tomt och byggnads A.-B.

Under Eurenus tid uppfördes scener ur opror och arrangerades tablåer uti den s. k. teaterladan, befintlig å berget till höger strax från ångbåtsbryggan. Teatern med läktare rymde blott 100 personer. Det sägs att nämnda teater hade redan sedan Gustav III:s tid använts såsom teater. Innan bryggan vid terrassen blev använd som ångbåtsbrygga var den vanliga till-

TELLUSBORG

läggsplatsen för kullbåtarna en liten brygga som låg invid den nära terrassen liggande stora stenkajen där fordom det stora trähuset som då tillhörde Nordfeldt, lär Eurenus kommit på den fixa idén att invid den lilla bryggan anlägga en ö. Härför köpte han en grundstött övergiven skuta, lät bogsera den till platsen, fyllde den med jord och sten samt planterade därå några pilar. Sambandet mellan ön och bryggan blev en grönmålad, med hävstång försedd, välvd bro. Flera somrar tog sig den lilla anläggningen myc-

Berquist & Wetterlind
Färgeri Blekeri & Ångtvätt
LILJEHOLMEN & ÖRNSBERG
STOCKHOLM

Moderata priser. Ferm expedition. Tvätt avhämtas på begäran.

Riks Tel. Hägersten 3
Allm. Tel. Liljeholmen 5

Post- och Järnvägsadr.:
Liljeholmen.

Cigarraffären

2 Lindvägen 2

rekommenderas

Vördsamt
A. LUNDH.

Elin Larssons

Speceri- & Matvaruaffär

- 3 PILVÄGEN 3 -

rekommenderas.

Allm. Tel. Gröndal 43

**Liljeholmens
Mejeribolag**

LILJEHOLMEN

Tillhandahåller i parti
Prima Mejeriprodukter

Telefoner:

Riks 73 62

Allm. 16 83 -:- Liljeh. 102

ket tilltalande och täck ut, ehuru ingen med sin fot vågade beträda den lilla ön. Det var nog det klokaste, ty under en natt hörde Eurenus, som bodde i herrgårdsbyggnaden, ett egendomligt brak, och på morgonen fann han att ön försvunnit. Skutan hade spruckit och sjunkit djupare, så nu återstod av hela härligheten icke mer någon synlig del, än en liten toppkvist av det största pilträdet. Detta har nu emellertid under årens lopp vuxit upp till ett stort träd utgörande det enda minnesmärket över den sagolika ön och dess välvillige anläggare.

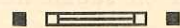
Vi finna av ovanstående att Gröndal under flydda tider bebotts av en koloni fina familjer som voro så att säga en familj. Många av dem ha gått ur tiden, men de få som ännu leva kvar låta gärna minnet föra dem tillbaka till dessa natursköna platser.

1908 Inköptes Gröndal av Arsch, som innehade Gröndal i 1½ år varefter han sålde samma till greve Bonde, som sedermera lät uppföra 11 st. 5-våningshus för arbetare och anlade därstädes vatten- och kloakledningar. År 1912 d. 22 nov. gjorde Bondeska bolaget konkurs och försåldes den till ett Göteborgskonsortium. Under tiden har emellertid allt stått stilla.

Emellertid slöto villaägarna sig tillsammans för att i den mån de förmådde söka underhålla samhället och bildades redan 1901 d. 7. 10 en Villaägareförening. Med byggmästare Lindén som ordförande upptogs första frågan (vägunderhållningen) till behandling och därefter brandväsendets ordnande. Genom en uttaxering av 20 öre pr fyrk iståndsattes vägen till stora landsvägen jämväl med planktrottoarer. Sedan kom renhållningen, vilken var en tvistefråga som varade i tvenne år innan den kunde på lämpligt

sätt realiserats; men först då erhöles en entreprenör som allt sedan på ett ypperligt sätt skött sitt kall. Genom ett ihärdigt arbete genomdrevo villaägarna, att de fingo kloak och behövlig avstjäpningsplats. Ordnade post- och avloppsledningar. Vilken som kraftigt bidrog härtill var häradshövding Uddenberg. All heder åt Villaägareföreningens outtröttliga arbete, vilket ju ej allenast varit till deras, utan den stora allmänhetens fromma.

—é—

Gröndal.

*I Brännkyrka föddes jag,
vid Stockholm stora staden,
bland bärg och träd av flera slag
och hus vid långa raden.*

*Sen jag blev stor så fick jag namn
och viljan i det veta
Gröndal nog vackert är minsann
slikt efter får ni leta.*

*Här finns fabriker må ni tro
och hus i många rader,
och lugnt för den som vill ha ro
liksom hos vår Gud fader —*

*Till sist vi hoppas alla nu
att riklig framgång spörja,
ty givet är Fortuna ju
oss alla bör försörja.*

A—é.

**Cigarr- &
Pappersaffären**
3 PILVÄGEN 3
rekommenderas

Vördsamt
ELIN ANDERSSON
Tel. Gröndal 27

Gertrud Holmberg
6 Lindvägen 6 -- Gröndal
Mode- & Sybehörsaffär
rekommenderas
.....
Beställningar utföres
Allm. Tel. 122

J. A. Lindroth & Co.
LÖFHOLMEN
Hyvlade och ohyvlade
trävaror samt sparrar
och bjelkar.
Telefoner:
Riks 79 96 -- Allm. 37 87

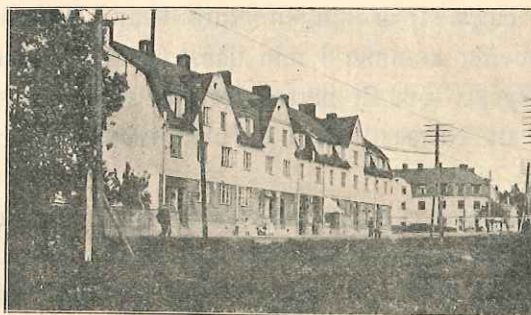
WILH. LAGERHOLMS
Tryckfärgsfabrik
LILJENHOLMEN - LÖFHOLMEN
Sveriges äldsta fabrik af
Tryckfärger.
Tillverkar dessutom
Torra färger - Fernissor
-- Valsmassa --

När slutet är gott är allt gott.

Ryttmästare B. var en stor jorddrott, ehuru han ej förstod sig på jordbruk. Det sägs, hans egendomar sträckte sig genom tvenne socknar, och att ladugårdstaket å herrgården hade en areal av 2 tunn. Änkeman sedan 6 år tillbaka, hade han fyra döttrar, vilka voro hans enda glädje. Han hade, "det var på hösten", annonserat efter en förvaltare och erhöll flera svar, men endast ett reflekterade han på. En söndagstörmiddag det var i slutet av september kom en ung man fram till huvudgården och sporde så en mötande dräng om Ryttmästaren var att träffa? Den visade honom till köket varest anmälan först skulle ske. Haldin (så var hans namn), ansåg emellertid detta rent av som en förolämpning och valde stora ingången å den slottlika byggnaden. Dörren var stängd och som ingen ringklock fanns hade han ej annat val än knackande tillkännagiva sig. Nå ja, efter mångt och mycket syntes en tjänarinna å verandan. Träffas Ryttmästarn sade han i hövlig ton. Vem får jag anmäla! Förvaltare Halldin svarade denne och så försvann hon utan att ens öppna. Efter en stund återkom hon med det svaret att ryttmästarn hade tagit sig en tupplur vadan hon ej vågade väcka honom; men, tillade hon, kom åter om en timme så går det nog an. — Ryttmästarn har genom brev anmodat mig komma hit, och jag måste träffa honom genast, ty min tid är dyrbarare är hans sovtid. Ja men. — Inga dumheter väck honom nu och säg mitt namn bara. Ja men, hur var namnet då? Halldin för-

valtare — endast några minuter och ryttmästarn en liten spenslig karl med guldbågade glasögon öppnade själv dörren och bad honom ett välkommen. Efter en stunds fixerande yttrade ryttmästarn. "Jag tycker om Ert utseende och Edra betyg äro utmärkta. Men min förvaltare måste vara gift. Jag har ett särskildt hus åt honom, ett nätt litet hem: men ungar får han inte vara.

Men varför om jag får be? — sade Haldin med förvåning. Jo det är som så: sade rytt-

MIDSOMMARKRANSEN

mästarn, att jag olyckligtvis är änkling och har fyra döttrar. Jag tycker om att ha' folk omkring mig som se bra ut. Min kusk var den första som anekterade min äldsta dotter Rosa och de försvunno och jag måste sedermera ge dem pengar så de skulle ha' något att leva av.

Jag hade en prätig trädgårdsmästare, en kvick och väluppfostrad pojke. Evelina, min andra dotter rymde så med honom, och även dem har jag måst hjälpa, så de reda sig nu ganska bra. Ej långt därefter kom en infor-

|| HALLÅ || GRÖNDALSBOR

Vid inköp av matvaror rekommenderar jag min Speceri- & Viktualieaffär.

Gustenhill, Lindvägen 17

NANNY ERIKSSON

H. E. Carlsson

DALBO & ENGSBORG

Speceri-, Matvaru- & Lys-
oljaffärer samt Mek.
manglar

rekommenderas

TELEFONER

Å Alimonda-Institutet

A. T. 185 37 Tegnégatan 23 A. T. 185 37

meddelas massage, gymnastik, elektricitet och Homöopatisk behandling. Prospekt med intyg från botade sändes på begäran.

OBS.! Manliga och kvinnliga ex. sjukgymnaster och massörer.

C. O. SEGERDAHL

Direktör.

mator, 'som under min hustrus levnad, läste flera terminer med flickorna,' hit på visit. —

Då han var här såsom informator läste han på medicine men hade redan med medikofilen upphört med sina studier, skjutande skulden på fattigdom. Nu, så sade han, hade han genomgått en fullständig kurs i massage och hans ärenden var, att få låna pengar till lokal etc. vilket jag även hjälpte honom med. — Men som gengäld medtog han min tredje dotter Elina. Ja, själv har jag intet att säga till om, ty dagen efter jag blev löjtnant rymde jag med min gamla kära hustru.

Det går i arv påstås det. Nu har jag blott min fjärde i ordningen Ruth kvar. Alla som hädanefter kommer i min tjänst måste vara gifta. Jag tycker om Er personligen, och är förvissad om, att Ni skall sköta Er plats riktigt, men Ni måste gifta Er.

Jag har ej varit i den ställning att jag kunnat gifta mig svarade John, men om jag får plats hos Eder så tänker jag göra det och skall redan på måndag kunna visa min hustru.

Gott sade ryttmästaren och satte sig, nedskrivande följande förbindelse. — "Om John Halldin före måndagen den 1:a oktober bevisligen är gift erhåller han förvaltarplatsen hos mig garanterad i fem år med följande förmåner enl. spec — — —

Försedd med detta dokument avlägsnade han sig för att på vanligt ställe sammanträffa med sin älskling. Klockorna ringde i det gamla åldriga templet och en hel skara unga damer med sina bönböcker voro på väg till kyrkan. Bland dessa var även den John väntade på. Han följde henne på avstånd och de gingo in i ett av kyrkans gallerier, där de kunde vara

ostörda. Du är vackrare än vanligt, Ruth viskade John. Jag älskar dig om möjligt mer än annars. Nu, Ruth har vi varit bekanta länge nog. Vill du bli min hustru så svara ja, eller nej.

Jag har inte hjärta att säga nej svarade Ruth och såg John rätt i ögonen, så tillade hon. "Jag är säker på mitt hjärta, är du säker på ditt?"

Ja, svarade John och en glädjetår lyste i hans ögon.

När nu gudstjänsten var slut gingo de från kyrkan tillsammans. Efter en stunds tystnad sade John: "Ruth, vill du redan i morgon gifta dig med mig?"

"Åh! utropade Ruth, i morgon. Varför så hastigt! Min nya anställning får jag endast med villkor, att jag är gift, sade John. Här skall du få se förbindelsen varav du finner, att jag måste vara gift redan i morgon.

Vilken lustig idé, sade Ruth.

Han har nog sina skäl — sade John. Eget nog har han samma namn som du.

Det är väl ej något eget däri, sade Ruth och tog papperet. Då hon genomläst samma slog hon till ett flatskratt. Och vad skall du göra hos honom?

Jag skall bli hans förvaltare. Och skall jag säga dig hurudant där är. Han har haft led-samheter med sina döttrar, ty tre av fyra har rymt och nu är han rädd om sin yngsta dotter att hon även skall rymma om han åter skaffade en ungar i sin tjänst.

Ruth skrattade igen. Förhåller det sig på det viset så kan jag gifta mig med dig som jag går och står.

Men jag måste först fråga din far härom sade John.

Jag känner pappa bättre än du — sade Ruth.

Liljeholmsbor!

Bleck- Plåtslageriet
Askgatan 1 - Gröndal
Allm. Tel. 102

rekommenderas

Vördsamt

Oscar Magnusson

Bosättnings- &
 Lysoljeaffären

3 Pilvägen 3

rekommenderas

Vördsamt

Ida Rosenthal

Allm. Tel. Gröndal 33

SANNADALS BRÖDFABRIK

ETABLERAD 1878.

Specialité:

Limpor = = Spisbröd

Allm. Tel. 3338.

Riks Liljeh. 16

Det tjänar ingenting till att tala med honom. Det skulle bara bli uppträde. Jag skall vänta dig i morgon förmiddag, och vi gå till prästen. När John på måndag morgon presenterade sig för Ryttmästarn å hans kontor och lämnade honom bevis för sitt giftermål mottog ryttmästaren honom mycket förekommade. Egenomligt nog har Er brud ett av våra släktnamn. Ruth är min dotters, moders, och farmoders namn. Jag gratulerar Er och här äro papperen. Kanske vi skola underteckna dem genast?

Nå, det här var riktigt bra, sade ryttmästarn, nu kan man få ta sig någon vila. Nu kan jag med trygghet överlämna mina affärer i Edra händer, ty uppriktigt sagt är jag själv ej mycket hemma i affärer. Men herr Halldin är så mycket skickligare sade en röst bakom honom. John vände sig om och fick se sin hustru. Han studerade förvånad tillbaka. Det var inte alls vackert tilltala ryttmästarn så där familjärt. Jag har äran presentera min hustru, sade John.

Vem? frågade ryttmästarn och såg sig omkring i rummet. — Jag ser henne ej. Detta är min dotter, fröken Ruth. Nu har du något spek takel för dig flicka och gömmer för Haldin.

Detta är min hustru herr ryttmästare, sade John och undrade om han ej var klar.

Herre, detta är min dotter! sade ryttmästarn med hög röst.

Det är sant pappa, sade Ruth, men jag är hans hustru också. Du bestämde han skulle vara gift, och han gifte sig med mig.

Han visste inte alls vem jag var, fast vi känt varandra ett helt år. B. är ett så vackert namn, och felet är helt och hållet mitt. Jag tänkte jag skulle variera programmet och inte rymma som mina systrar.

Gode himmel utropade John och föll ned i en stol. Ruth, du vet, att jag ville tala med din far och få hans tillåtelse. Jag hade ingen tanke på — — —

Ryttmästarn räckte ut sin hand mot honom och sade:

“John Haldin, jag tror Ni är oskyldig. Och vad rör denna — damen — —

Säg inga namn pappa, avbröt Ruth. Du behöver inte kosta på oss något, och John blir en utmärkt förvaltare. Kyss mig nu och förlåt mej!

Jag har alltid varit en dåre, fortfor Ryttmästarn, men han kysste henne.

Och nu nu klaga de övriga svärsönerna att förvaltarn favoriseras.

Och Ruth säger. Det är just för att John inte rymde med mej.

Ammé.

VILLA ENGSBORG, GRÖNDAL

Liljeholmens Gjuteri-Aktie-Bolag

Tillverkning av **Maskingjutgods**
Byggnadsgods.

Specialité: **Ångpanneroster.**

Order utföras på 8 dagar.

.....

A. T. Liljeh. 18 - Riks 108 87

Herm. Carlsson

LILJEHOLMEN

Försäljer från Lager

Byggnadsmateriel, Räls, Balkar

uppköper till dagens högsta pris

Jern & Metallskrot m. m.

A. T. Liljeh. 18 - Riks 108 87

Konditori & Finbageri

5 LINDVAGEN 5

(Knut Börjessons Eftr.)

rekommenderas

EMIL ANDERSON

Den rika kusinen.

Elof var son till en burgen köpman i staden S. Blev vid 17 års ålder realstudent, och ingick följande år såsom extr. ord. vid postvärdet, varefter han genom såväl plikttrogenhet och skötsamhet gjort stora framsteg. Då Elofs lyckas sol gått upp, dog hans fader, hans enda stöd och kärlek. Det var ett hårt slag och ännu hårdare kändes det då sterbhuset försattes i konkurs. Fadern hade drivit stora och mångsidiga affärer och torde hans ruin säkerligen vara en följd av tomtspekulationer. Elof hade trots den korta tiden vunnit sina kamrater och förmäns aktning och vänskap. Bland vänner, kamrater, hade han en synnerligen intim, vid namn Erland B., vilken djupt och innerligt nu delade Elofs stora sorg. Erland hade även mistat sina båda föräldrar och ägde blott en farbroder, samt en kusin. Det var ju ändock något, då Elof ej hade en avlägsen släkting. Erlands stora deltagande i sorgen gjorde, att de båda knöto ett allt starkare band och voro som köttsliga bröder. Erland 22 år och Elof nu 20. För att skingra sorgen föreslog Erland att de båda skulle taga en 14 dagars semester och resa ut till landet, t. ex. till W., varefter Erland hade en mycket rik farbror samt en kusin, som han aldrig hade sett, men förmodade vara nu omkring 18 år.

Sagt och gjort, de inlämnade ansökan om 14 dagars permission, vilken även bifölls, ehuru först efter 14 dagar.

Erland tillskrev nu sin farbror och sporde om han med en kamrat kunde få vistas därstädes under semestertiden? Härå erhöll han ett svar med den allra hjärtligaste inbjudan, t. o. m.

dottern Clara hade nedskrivit tvänne rader med försäkran om deras välkomst.

Farbrodern, en rik godsägare var enkeman, och hade blott en dotter, Clara, samt en väninna till hennes sällskap, för att sköta hushållet, vilket de var sin vecka förestod. Nu bar det ej bättre till än att väninnan heter också Clara och var vid tiden för Erlands och Elofs ankomst första veckan inne såsom sällskap, och dottern var i köket. Farbrodern var en glad skämtare, vadan han vid presentationen sade, "här är min första dotter Clara", och visade denne ut i köket sade han, "här är min n:o 2 Clara. Första veckan gick och Erland, som tyckte att Clara n:o 1 såg bäst ut samt dessutom var farbroderns egna dotter med det stora godset gjorde sin cur för Clara n:o 1.

Om kvällarna sedan maten var undanstökad var ju Clara n:o 2 ständigt uti sällskapet. Erlands vänskap för hennes väninna låg i allt för öppen dager varför Clara n:o 2 höll sig till Elof. Dennes sorg och saknad efter fadern gjorde honom likgiltig för allt. Vid avskedets stund lämnade Clara n:o 2 en vacker blombukett sägande glöm ej bort oss utan välkommen åter.

Utan upptäckt tillskrev sålunda Erland sin kusin som han trodde och erhöll svar från sällskapsdamen som nu ej kunde annat än rätta misstaget. O, så förargligt sade Erland vid middagsbordet till Elof. Det var misstag på Clara och min kusin Clara.

Ja, detta förstod jag genast, skyndade Elof att säga. Du var redan så kärleksyr att du ej mer än nödvändigt ägnade uppmärksamhet åt din kusin.

Ja, nu är det gjort. Clara n:o 1 kanske

<p>Anton Persson GRÖNDAL 6 Lindvägen 6 MJÖLK- & BRÖDAFFÄR OBS! Bröd från Reinholds Bageri- & Condit.-A.B.</p>	<p>- Karl F. Tillgrens - Raksalong 33 Jarlagatan 33 ASPUDDEN rekommenderas</p>	<p>G. E. Larssons Vört- och Limpbageri rekommenderas Nynäs 12 - A. T. 33 52</p>	<p>Anton Persson GRÖNDAL 7 Lindvägen 7 Speceri- & Viktualieaffär OBS! Äldsta firma på platsen Prima varor! Reel behandling!</p>
--	--	---	--

är fattig som en skåprätta och vad skulle jag med en sådan att göra?

Kära vän, tror du att kärleken ligger i penningguldet så bedrager du dig — nej du hjärtats guld är övervägande.

Erland låtsade som ingenting utan skrev blott till sin cusin samt med hälsning från Elof.

Elof som aldrig hade skrivit till någon av dem uppvaktade emellertid de båda på Clara-dagen med var sin bukett som ett conterfej. Erland låtsades glömma dagens betydelse. En kort tid härefter erhöll Elof en stor blomstersäng samt tvänne fotografier jämte följande lilla skrivelse:

“Clara både ett och två
Er tackar för det kort
Och blommor, rosor likaså
Vi glömma ej så fort.”

Clara 1

Clara 2.

För att ej sära Erland nämnde Elof intet härom.

Vi skriva nu 1909. Den 17 juli finna vi å utställningsrestauranten Bispén en äldre och en yngre man, samt tvänne unga flickor glatt skämtande med varandra. För varje färja som kom från staden rusade flickorna fram till verandafönstret ivrigt spejande efter någon. Äntligen, äntligen ropade slutligen en av flickorna och skyndade sig ned för trapporna och så kommo de arm i arm upp till det övriga sällskapet.

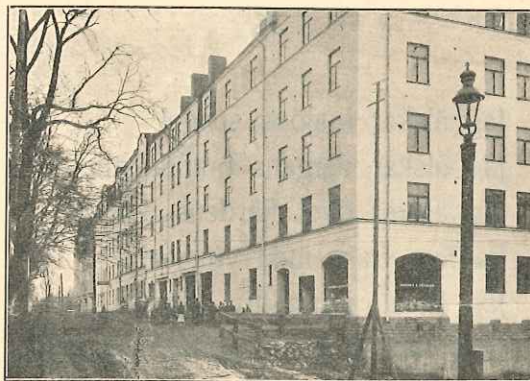
O, vad jag väntat sade Clara, ty det var den rika arvtagerskan och Elof som nu slöto sig till Clara n:o 1, Erland och blivande svärfadern, ty kl. 11 på förmiddagen eklaterades förlovningen.

Elof är postkontrollör och Erland välbeställd postkontrollör.

Annandag jul skall bröllopet firas på en gång uti W.

Lycka till!

A. E. G. A.

LINDVÄGEN

Vad Stockholms förstäder äro värda.

Taxeringsvärdet å fastigheterna i Djursholms köping uppgår till 18,876,600 kr., i Liljeholmens municipalsamhälle 14,271,000 kr. Saltsjöbadens köping 9,175,100 kr., Sundbybergs köping kr. 8,329,100, Hagalunds municipalsamhälle 3,186,000 kr., Huvudsta 2,711,000, Lilla Alby 2,196,500, Duvbo 2,030,300, Stocksund 1,997,400, Örby 1,852,500, Bromsten 1,685,700 och Solhems municipalsamhälle 1,444,300 kr.

Var alltid beredd

att möta med bästa brandspruta,
när elden bryter lös.

Brandsprutan **PUMPRAPID** är den mest effektiva vid eldsutbrott. Begär priskurant.

Tillv. **A.-B. Henrikssons Spruffabrik, Stockholm**

Försäljes av Pumprapids Generalagentur, Stockholm

Lager av all slags brandsläckningsredskap.

Olsson & Rosenlund

HÄGERSTENS SÅGVERK och TEGELBRUK

Trävaror - Byggnadssnickerier

Taktegel - Sågspån - Affallsved m. m.

Vid sommarsol.

I härlig juni månad
 Då all naturen har sin fäst,
 Jag känner mig som män'ska mest,
 Jag älskar höga himlens blånad
 Jag älskar sommarsolen klar
 I härlig juni månads dar.

Jag älskar insjöns spegel
 Jag älskar bergens branta stup
 Jag älskar över fjärdens djup
 Få fara fram med vita segel
 Jag älskar juninatten varm
 Och flickan som jag har vid arm.

Men mest av allt min moder
 Jag älskar. Vet du vem hon är
 Ett märkligt namn den modren bär
 Din mor hon också är min broder
 Hon är en mor i moll och dur
 och hennes namn den är — natur.

Ernst Lindblom.

Den sluge tunnbindaren.

Från Mühlacker i Bajern berättas följande
 nätta historia:

En borgare därstädes var sysselsatt med att
 putsa ett stort vinfat, och under arbetet därmed
 lossnade locket och föll in i fatet. Hans an-
 strängningar att åter få det fast i dess förra läge
 voro förgäves, tills han fick ett genialiskt infall.
 Han tog sin lille son, stoppade honom i fatet
 jämte locket och befallde den lille att under-
 ifrån trycka mot locket, så att det åter kom i sitt
 läge, och nu gick det bra. Fadern fastgjorde
 locket, så att det skulle kunna hålla de närmaste
 tio åren.

Endast en sak hade han icke tänkt på, ty
 just när mannen efter väl förrättat arbete ville
 taga sig en välförtjänt styrkedryck, ropade hans
 ättling till honom genom sprundhålet:

“Pappa, var skall jag komma ut?”

En velociped bortstals natten till den 16
 dennes. Den orättsinnige innehavaren torde nu
 ha' godheten behålla samma, enär undertecknad
 köpt sig en ny.

X.

Polisen till bettlaren.

Har Ni ej reda på att det är förbjudet att
 köra på trottoiren.

TOMTENS

Box-calf-creme

b e v a r a r s k o d o n e n

Hur konung Oscar II hedrade Svenska flaggan.

En matros från flottan sköter alltid flaggan å slottet, och är ansvarig för att den å bestämd tid firas upp och ned och skall tillse, att den under regn och storm ej slingrar sig kring stängen.

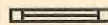
En sådan dag mötte vår flottist kungen i sällskap med tvänne damer. Kungen stannar helt plötsligt och utbrister mot flottisten "Hur sköter du flaggan karl?" Jag har i dag redan fyra gånger sett den slingrad kring stängen.

Ers majestät svarar denne "Liket är nytt och flaggan slingrar sig så gärna kring liket."

Vändande sig till damerna tillade kungen i skämtsam ton. Här ser ni vårt sjöfolk, de ha inte annat än lik och gastar över allt.

Två å tre gånger i veckan gick kungen i regel på teatern och då han passerade ordonanserna (en man av varje utav de fyra truppslagen) gav han dem var sin cigarr men han släppte aldrig cigarren förrän de sagt Tack Ers Majestät! Vid ett tillfälle befanns bland dem en ny (vice korpral från hästgardet) vilken blev så förvånad att han ej kom sig för att uttala orden (tack Ers Majestät) vadan kungen ej släppte cigarren utan den gick av på mitten. Kungen kastade halva

cigarren och vände åter och delade så ut ännu en cigarr till dem vardera, men då fann vicekorporalen sig uti ett Tack Ers Majestät. Så skall det vara min gosse.

FÄGELSÅNGEN.

ANEKDOTER.

Sala-Moberg, — gammal känd för sina vitsar — mötte en gång en lantbo å torget bärande ett kålhuvud under armen. M. sporde då lantbon om han kom från fotografen? Fotografen, å nej, svarade denne, och varför frågar Ni dä?

Jo, jag tycker Ni har provkortet under armen.

- Cigarraffären -

I. LINDBERG
Parkgatan
TELLUSBORG

rekommenderas

Br. 22 00

Vid behov av trycksaker
ring upp

Br. 22 00

TRYCKERIET GRAFIA

Inneh. C. RAHM

-:- TUNNELGATAN 19 A -:- STOCKHOLM -:-

så lämnas offert pr omgående.

Specialité: Reklam- & Affärstryck

Exercis.

Vid en rekrytexercis skulle en liniemarsch utföras, varvid den olyckan inträffade, att en av manskapet hade börjat marschen med höger fot. Korpralen, som från flygeln med spejande ögon iakttog att linien skulle bibehålla en snörrätt riktning, observerade snart felet och framdunderade med rättvis vrede:

“Vad är det för en sjuhundra millioner tunnor, som lyfter upp båda benen på en gång.”

Du spelar som en pistol.

Professor N. N. i X. hade en bror, som var handlande i samma stad. De båda bröderna spelade ofta Whist tillsammans, varvid ofta dispyter förekommo. En gång hade handlanden begått en, efter professors åsikt oförsvarlig bock, så att denne förargad utbrast: “Bror Janne, du spelar då som en äkta bordstudsare!” vilket föranledde denne, som förmodligen ansåg detta vara något slags skjutvapen, att hetsigt genmäla: “Och du spelar, ta mig, som den uslaste pistol.”

Lurad på 500 B:ko.

Kommandanten på Elfsborgs fästning, major K., var allmänt känd för sin tanklöshet och enfald. Då K. en dag på en av Göteborgs gator promenerade i sällskap med en vän, mötte de en gemensam bekant, som vänligt hälsade på dem, varvid K. utan att besvara hälsningen, med synbart missnöje vände sig bort. När den mö-

tande gått förbi, frågade vännen: “Varför hälsade du ej på M.? — “Det ska hin hälsa på en sådan bedragare”, svarade K. Han har lurat mig på 500 Rdr B:ko. Det är omöjligt, avbröt den andre, en man med M:s stränga hederskänsla kan ej göra sig skyldig till något sådant! Det måste jag väl själv veta inföll K. med hetta, den fähunden gick i borgen för mig för 500 B:ko och jag fick betala var skilling själv.

Samme man var mycket rädd för is. När därför vid ett tillfälle Elfsborgsbandet låg tillfruset, och majoren nödvändigt skulle in till staden lät han fyra artillerister bära sig för att undvika faran.

Major K. var ivrig kortspelare. När han en gång efter ett spelparti återvände till sitt logi, började klockan slå och K. räknade: “Ett, två, trea, fyra, femma, sexa etc. knekt, dam- när där- efter slagen upphörde, utropade K., som nu var mitt inne i spelet: “Vart sjutsingen tog kungen vägen?” — K. vilken under någon tid ej som vanligt varit synlig i Göteborg, tillfrågades om orsaken härtill. Majoren berättade nu, att han varit illamående, och tillade: Kan Ni tänka Er, mina vänner, jag lägger mig en afton frisk och sund, och när jag vaknar om morgonen — så är jag sängliggande.

År 1832 vid firandet av Gustav II Adolfs tvåhundraåriga dödsdag, hade samme K. parad med garnisonen i Elfsborg, och hade på samma gång församlat därvarande arestanter för att för dessa hålla ett lämpligt föredrag över dagens betydelse. Majoren började: “Kamrater! Hej, go vänner! nej, medbrottslingar — nej vet hut Edra tjuvar, skälmar och rackare. I dag dog en stor konung — leve han, och hurra så och drag åt h-e sedan edra kanaljer och kältringar! slutade kommandanten det praktfulla fästtalet.

Dåne lik som åskan bröder!

Det var ett ganska slaskigt väder härom natten och herr Andersson tågade långsamt och med uppvikta byxor hemåt.

Fy raggen utbrast han i det han gjorde en överhalning — vad hustru min nu skall bli ond igen! Hon vill alltid att jag skall vara hemma och vaggga lillen om kvällarna. Men pytt, det är roligare att hoppa tokig! Nu gäller det bara att smita sig tyst in.

Och herr Andersson tog av sig skorna och inträdde med en hares ovanliga utseende i sängkammaren. Frun sov, det hördes tydligt, ty hon snarkade i C-moll — en vacker tonart. Till följd härav tände herr Andersson ej på ljuset.

Jag skall snart klacka av mig paltorna och krypa i säng tänkte han. Och när hon vaknar, så säger jag att jag kom hem i går kväll. I detsamma vände frun på sig. Hon gäspade och tycktes vad man kallar vakna upp.

Utom sig av förskräckelse rusade den staccars mannen fram till vaggan och började trampa alldeles förtvivlat i det han sjöng: "Dåne lik-som åskan brö-hö-dörr!" så att taket rörde sig och frun hoppade ur sängen.

Vad i jestane gör du Andersson, du är ju alldeles galen. Hjärtats nyckel heter sång!

Pst! Pst! gumman — här har jag nu, under det du sovit, suttit och vaggat lillan i tre timmars tid. Må vi då i to — — ser du, lillen skrek så gräsligt, att jag gav en sudden och gick och dingla med honom en hel timme, men det hjälpte inte.

Men hör du Andersson — i hela vidaste världen — lillen finns ju inte i vaggan; jag tog'en till mig i går kväll i sängen då jag gick å la' mej! —

— é —

Vid Hasselvägen i 12:an' där
har Nordgren sin speceriaffär;
med kött, fläsk, konserver m. m.
för mycket att här kunna specificera.
Gör blott ett besök i Nordgrens bod.
Där får Ni pris och vara god.

A. Nordgren,

vilken nu inflyttar uti föreningslokalen började sin affär härstädes för 6 år sedan, och har genom sitt reela sätt och skötsamhet lyckats tillvinna sig den stora allmänhetens förtroende så, att han f. n. anses för den största i branschen på platsen.

Hur kan det förklaras att fyra män sutto uppe och spelade en hel natt samt när det blev morgon hade vunnit 10 kr. var — fastän vid spelets början ingen av dem haft ett enda öre.

— Jo, saken var helt enkelt att de fyra männen spelade i en orkester.

VILLA VID LINDVÄGEN

För husmödrar att beakta.

Man prövar allting nytt
och mycket man förkastar
å dagar, år, som flytt
man ständigt fåfängt hastar
efter det bästa.

Man köper smör från mejeri,
ja! margarin ifrån fabriker,
man köper flott och ister i
kilo från fabriker.

Ett råd jag Er då giva kan
till stek och bakning använda
Palmsmör från K. J. Karlsson köper man
det bästa hittills kända.

Adr.: *K. J. Karlsson, Eskilstuna.*

Ett utmärkt medel

att rengöra koppar erhålles om man upplöser
för 10 öre oxalsyra i en vinfaska fylld med
varmt vatten. Då syran är smält kan den an-
vändas. Kopparn som skall rengöras, gnides med
en i lösningen doppad lapp tills alla fläckarna
försvinna, varefter den sköljes i kallt vatten och
torkas. Vill man ha riktigt glänsande yta, gni-
des efter med wienerkalk.

Polerade möbler

rengöres bäst med en blandning av lika delar
fotogen sprit och vatten. Härmed fuktas en lin-
nelapp och föremålet gnides väl rent från alla
fläckar. Efteråt poleras med torrt linne och man
har ett i dubbelt mått glänsande resultat.

Att massage och elektricitet,

rätt använda, äro kraftiga medel mot många
sjukdomar är nu en gammal och ofta prövad
sanning. Men vad särskilt massagen vidkom-
mer är det av oerhörd vikt, att densamma med-
delas av en person med både teoretisk och prak-
tisk insikt om människokroppens byggnad. Ty
i annat fall kan stor skada åstadkommas, där man
ville gagna. Det samma gäller ock angående
elektricitetens användande.

En massör, som genom användande av mas-
sage och elektricitet i förening i många fall ut-
fört mycket lyckade kurer, vilken även i synner-
ligen svåra och envisa fall lett till varaktig bot
är innehavaren av Alimonda-Institutet, 23 Teg-
nérgatan härstädes, hr C. O. Segerdahl, vilken
under sin mångåriga och omfattande praktik för-
värvat sig stadgat anseende som en framgångs-
full och skicklig utövare av massörens krävan-
de kall.

I samband härmed omnämna vi, att hr S.
utgivit några småskrifter angående homöopatiska
läkemetoden: Vad är homöopati? och Homöo-
patins principer. Dessa broschyrer giva ju ej
någon vidare djupgående insikt i ämnet, men
de giva en idé om, vad denna läkemetod är och
kunna lämpligen studeras innan man hänvän-
der sig till mer omfattande arbeten i samma
ämne.

Anekdot.

MISSTAG.

— I går afton blev vår familj tillökt med
en person.

— Gratulerar!

— Vet hut! Det var min svärmor som kom.

Tryckeriet Grafia
Tunnelgatan 19